

KOMISJONI OTSUS,**24. juuni 2011,****millega kehtestatakse käsinõudepesuvahenditele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid***(teatavaks tehtud numbri K(2011) 4448 all)***(EMPs kohaldatav tekst)***(2011/382/EL)*

EUROOPA KOMISJON,

tuleks ka lubada esitada taotlusi otsuses 2005/342/EÜ või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumide alusel kuni otsuse 2005/342/EÜ kehtivusaja lõpuni.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 2,

(7) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

olles nõu pidanud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

ning arvestades järgmist:

Artikkel 1

(1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel võib ELi ökomärgise anda toodetele, mille keskkonnamõju kogu toote olemusringi jooksul on väike.

Tooterühm „käsinõudepesuvahendid“ hõlmab kõiki detergente, mida kasutatakse nõude, keraamiliste nõude, söögiriistade, pottide, pannide, köögitarvete jms käsitsepul.

(2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise konkreetsed kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.

Kõnealune tooterühm hõlmab tooteid, mida võib kasutada nii eratarbeks kui ka kutsetegevuses. Kõnealused tooted on keemiliste ainete segud ega tohi sisaldada tootja poolt tahtlikult lisatud mikroorganisme.

(3) Komisjoni otsusega 2005/342/EÜ ⁽²⁾ on kehtestatud käsinõudepesuvahenditele ökoloogilised kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded, mis kehtivad kuni 30. juunini 2011.*Artikkel 2*

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

(4) Kriteeriume on hiljem seoses tehnoloogia arenguga läbi vaadatud. Uued kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded peaksid kehtima neli aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

1) „aine“ – looduslik või mis tahes meetodi abil toodetud keemiline element või selle ühend, kaasa arvatud toote stabiliseerimiseks vajalik lisaaine või tootmismeetodist tingitud lisand, kuid välja arvatud lahusti, mida on võimalik aine stabiilsust vähendamata ja selle koostist muutmata eraldada;

(5) Otsus 2005/342/EÜ tuleks selguse huvides asendada.

2) „toode“ (või „segu“) – kahest või enamast mittereageerivast ainest koosnev segu või lahus.

(6) Tootjate jaoks, kelle toodetud käsinõudepesuvahenditele on antud ökomärgis vastavalt otsuses 2005/342/EÜ sätestatud kriteeriumidele, tuleks ette näha üleminekupeerioid, et neil oleks piisavalt aega viia oma tooted vastavusse läbivaadatud kriteeriumide ja nõuetega. Tootjatel

Artikkel 3

Selleks et määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel saaks anda ELi ökomärgise käsinõudepesuvahendile, peab see kuuluma käesoleva otsuse artiklis 1 kindlaksmääratud tooterühma „käsinõudepesuvahendid“ ja vastama käesoleva otsuse lisas sätestatud kriteeriumidele ning hindamis- ja kontrollinõuetele.

⁽¹⁾ ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.⁽²⁾ ELT L 115, 4.5.2005, lk 9.

Artikkel 4

Tooterühmale „käsinoodepesuvahendid“ kehtestatud kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad neli aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 5

Haldusotstarbel omistatakse tooterühmale „käsinoodepesuvahendid“ kood „019“.

Artikkel 6

Otsus 2005/342/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 7

1. Erandina artiklist 6 hinnatakse tooterühma „käsinoodepesuvahendid“ kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise andmise taotlusi, mis on esitatud enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva, vastavalt otsuses 2005/342/EÜ sätestatud tingimustele.

2. Tooterühma „käsinoodepesuvahendid“ kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise andmise taotlused, mis on esitatud pärast

käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva, kuid hiljemalt 30. juuniks 2011, võivad olla koostatud kas otsuses 2005/342/EÜ või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumide alusel. Kõnealuseid taotlusi hinnatakse vastavalt kriteeriumidele, mille alusel taotlus on koostatud.

3. Ökomärgist, mis on antud vastavalt otsuses 2005/342/EÜ sätestatud kriteeriumidele hinnatud taotluse alusel, võib kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 24. juuni 2011

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Janez POTOČNIK

LISA

RAAMISTIK**Kriteeriumide eesmärk**

Järgnevate kriteeriumide eesmärk on eelkõige edendada tooteid, mille puhul on vähendatud mürgiste või muude saasteainete juhtimist veekeskkonda, vähendada või tõkestada ohtlike ainete kasutamisest tervisele või keskkonnale tekkivaid ohte, viia pakendijäätmete hulk miinimumini, levitada teavet, mis aitab tarbijal kasutada toodet tõhusalt, ning vähendada keskkonnamõju.

KRITEERIUMID

1. Mürgine toime veeorganismidele
2. Pindaktiivsete ainete biolagunevus
3. Ained ja segud, mille kasutamine on keelatud või lubatud piirangutega
4. Lõhnaained
5. Söövitavad omadused
6. Pakendamisnõuded
7. Kasutuskõlblikkus
8. Kasutusjuhend
9. ELi ökomärgisel esitatav teave

Hindamis- ja kontrollinõuded

a) Nõuded

Iga kriteeriumi juures on esitatud konkreetsed hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotleja peab kriteeriumide täitmise tõenduseks esitama deklaratsioone, dokumente, analüüse, katsearuandeid või muid dokumentaalseid tõendeid, siis eeldatakse, et need võivad pärineda taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või selle/nende allhankija(te)lt jne.

Võimaluse korral tehakse katsed standardi EN ISO 17025 nõuetele vastavas või samaväärses laboris.

Vajaduse korral võib kasutada ka muid katsemeetodeid peale iga kriteeriumi puhul esitatute, kui taotlust hindav pädev asutus kinnitab nende samaväärsust.

I liites viidatakse detergentide koostisainete andmebaasile (DID loend), kuhu on kantud enim kasutatavad detergentide koostisained. Seda andmebaasi kasutatakse kriitilise lahjendusmäära (CDV) arvutamiseks vajalike andmete saamiseks ja koostisainete biolagunevuse hindamiseks. Ainete jaoks, mis ei kuulu DID loendisse, on antud vajalike andmete väljaarvutamise või ekstrapoleerimise juhised. DID loendi uusim versioon on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil ja pädevate asutuste veebisaitidel.

Vajaduse korral võivad pädevad asutused nõuda täiendavaid dokumente ja teha sõltumatuid kontrolle.

b) Mõõtmispiirid

ELi ökomärgise kriteeriumidele peavad vastama kõik tootes sisalduvad ained, sealhulgas koostisainete hulgas olevad lisaained (nt säilitusained või stabilisaatorid), mille sisaldus lõpptootes on suurem kui 0,010 massiprotsenti, v.a kriteerium 1, mille puhul tuleb hõlmata kõik tahtlikult lisatud ained, olenemata massist. Kriteeriumidele peavad vastama ka koostisainete tootmisprotsessist pärinevad lisandid, mille sisaldus lõpptootes on üle 0,010 massiprotsendi.

c) Standardannus

Käsinõudepesuvahendite puhul loetakse standardannuseks valmistaja soovitatud tootekogust grammides ühe liitri nõudepesuvee valmistamiseks, millega pestakse tavapäraselt määratud nõusid; seda standardannust kasutatakse arvutusteks, mis on vajalikud ELi ökomärgise kriteeriumide täitmise dokumenteerimiseks ja puhastusvõime hindamiseks.

ELi ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMID**Kriteerium 1. Mürgine toime veorganismidele**

Iga aine (i) puhul arvutatakse kriitiline lahjendusmäär ($CDV_{krooniline}$) järgmise valemi abil:

$$CDV_{krooniline} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{mass_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{krooniline(i)}} \times 1\,000$$

kus mass (i) on valmistaja poolt ühe liitri nõudepesuvee valmistamiseks soovitatud annuses sisalduva aine mass (grammides). DF (i) on lagunevustegur ning $TF_{krooniline(i)}$ on aine mürgisustegur (milligrammi/liitri kohta).

DF ja $TF_{krooniline}$ puhul tuleb anda detergentide koostisainete andmebaasi loendi A osas (DID loendi A-osa) olev väärtus (I liide). Kui kõnealust ainet DID loendi A-osas ei ole, peab taotleja andma hinnangulise väärtuse, toimides DID loendi B-osas (I liide) kirjeldatud viisil. Kõikide ainete $CDV_{krooniline}$ väärtuste summa on toote $CDV_{krooniline}$.

$CDV_{krooniline}$ arvutatakse, võttes aluseks valmistaja soovitatud tootekoguse grammides ühe liitri nõudepesuvee valmistamiseks, millega pestakse tavapäraselt määratud nõusid. Soovitatud annuse $CDV_{krooniline}$ väljendatuna nõudepesuvee ühe liitri kohta, ei tohi ületada 3 800 liitt.

Hindamine ja kontroll: pädevale asutusele esitatakse toote täpne koostis ja üksikasjalikud kriitilise lahjendusmäära ($CDV_{krooniline}$) arvutused, mis näitavad vastavust kõnealusele kriteeriumile.

Kriteerium 2. Pindaktiivsete ainete biolagunevus

a) Kiire (aeroobne) biolagunevus

Kõik tootes kasutatud pindaktiivsed ained peavad olema kiirelt biolagunevad.

Hindamine ja kontroll: pädevale asutusele esitatakse toote täpne koostis ja iga aine toime kirjeldus. DID loendi A-osas (I liide) on märgitud, kas teatav pindaktiivne aine on aeroobsetes tingimustes biolagunev või mitte (pindaktiivsed ained, mille aeroobse biolagunemise veerus on märged „R”, on kiirelt biolagunevad). Selliste pindaktiivsete ainete kohta, mida DID loendi A-osas ei ole, tuleb esitada asjakohane teave kirjandus- või muude allikate või katsete põhjal, millest nähtub, et need ained on aeroobset biolagunevad. Kiiret biolagunevust tõendatakse meetoditega, mida on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määruses (EÜ) nr 648/2004 detergentide kohta ⁽¹⁾. Pindaktiivseid aineid käsitletakse kiirelt biolagunevana, kui nende biolagunemise tase (mineralisatsioon) 28 päeva möödumisel on vähemalt 60 % mõõdetuna ühega järgmisest viiest katsemeetodist: gaasifaasi analüüs (OECD 310), süsinikdioksiidi (CO₂) eraldumise modifitseeritud Sturm'i katse (OECD 301B; nõukogu määruse (EÜ) nr 440/2008 ⁽²⁾ kohane meetod C.4-C), suletud pudeli katse (OECD 301D; määruse (EÜ) nr 440/2008 kohane meetod C.4-E), manomeetriline respiromeetria (OECD 301F; määruse (EÜ) nr 440/2008 kohane meetod C.4-D) või MITI (I) katse (OECD 301C; määruse (EÜ) nr 440/2008 kohane meetod C.4-F) või nendega samaväärsed ISO meetodid. Sõltuvalt pindaktiivse aine füüsikalistest omadustest võib kiire biolagunevuse tuvastamiseks kasutada ühte järgmisest meetoditest, kui biolagunemise tase 28 päeva möödumisel on vähemalt 70 %: lahustunud orgaanilise süsiniku (Dissolved Organic Carbon, DOC) kadumine (OECD 301 A; määruse (EÜ) nr 440/2008 kohane meetod C.4-A) või modifitseeritud OECD DOC kadumise sõeluuring (OECD 301E; määruse (EÜ) nr 440/2008 kohane meetod C.4-B) või nendega samaväärsed ISO meetodid. Lahustunud orgaanilise süsiniku mõõtmisel põhinevate meetodite kasutatavust on vaja vastavalt põhjendada, sest kõnealused meetodid võivad iseloomustada eraldumist ja mitte biolagunevust. Kiire aeroobse biolagunevuse katsetes ei tohi kasutada eelnevat kohandamist. Kümnepäevase akna põhimõtet ei kohaldata.

b) Anaeroobne biolagunevus

Pindaktiivseid aineid, mis ei ole anaeroobsetes tingimustes biolagunevad, võib tootes kasutada, tingimusel et kõnealustele pindaktiivsetele ainetele ei ole omistatud riskilauset H400/R50 (väga mürgine veorganismidele) allpool täpsustatud piirides.

Anaeroobset biolagunematute pindaktiivsete ainete kogumass ei tohi ületada 0,20 g nõudepesuvee ühe liitri kohta soovitatud annusest.

⁽¹⁾ ELT L 104, 8.4.2004, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 142, 31.5.2008, lk 1.

Hindamine ja kontroll: pädevale asutusele esitatakse toote täpne koostis ja iga aine toime kirjeldus. DID loendi A-osas (I liide) on märgitud, kas teatav pindaktiivne aine on anaeroobselt biolagunev või mitte (pindaktiivsed ained, mille kohta anaeroobse biolagunevuse veerus on märges „Y”, on anaeroobselt biolagunevad). Selliste pindaktiivsete ainete kohta, mida DID loendi A-osas (ELT L 115, 4.5.2005, lk 18 A osa) ei ole, tuleb esitada asjakohane teave kirjandus- või muude allikate või katsete põhjal, et need ained on anaeroobsetes tingimustes biolagunevad. Aine anaeroobset lagunemust tuleb testida OECD 311, ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni, 1988) põhjal või muu samaväärse meetodiga, kusjuures täieliku anaeroobse biolagunevuse määr peab olema vähemalt 60 %. Selle dokumenteerimiseks, et aine 60 % täieliku anaeroobse biolagunevuse määr on saavutatud, võib kasutada ka vastava anaeroobse keskkonna tingimuste modelleerimist (vt II liide).

Kriteerium 3. Ained ja segud, mille kasutamine on keelatud või lubatud piirangutega

Punktides a, b ja c esitatud nõudeid kohaldatakse kõigi ainete või segude, sealhulgas biotsiidide, värvainete ja lõhnaainete suhtes, mille sisaldus lõpptootes on üle 0,010 massiprotsendi. See hõlmab samuti kõikide toote koostises kasutatud segude koostisainete, mille sisaldus lõpptootes on üle 0,010 massiprotsendi. Tootele kavatselt lisatud nanovormide puhul tuleb tõendada kriteeriumi 3.c täitmist mis tahes kontsentratsiooni puhul.

a) Keelatud ained

Tootes ega üheski selle koostisse lisatud segus ei tohi olla järgmisi aineid:

- alküülfenooloksülaadid ja nende derivaadid
- EDTA (etüleendiamiintetraäädikhape) ja selle soolad
- 5-bromo-5-nitro-1,3-dioksaan
- -2-bromo-2-nitropropan-1,3-diool
- diasolinidüülkarbamiid
- formaldehüüd
- naatriumhüdrosümetüülgliitsinaat
- nitromuskused ja polütsükliised muskused, nagu näiteks:

muskusküleen: 5-tert-butüül-2,4,6-trinitro-m-ksüleen

muskusambrett: 4-tert-butüül-3-metoksü-2,6-dinitrotolueen

muskusmoskeen: 1,1,3,3,5-pentametüül-4,6-dinitroindaan

muskustibetiin: 1-tert-butüül-3,4,5-trimetüül-2,6-dinitrobenseen

muskusketoon: 4'-tert-butüül-2',6'-dimetüül-3',5'-dinitroatsetofenoon

HHCB (1,3,4,6,7,8-heksahüdro-4,6,6,7,8-heksametüülsüklopenta(g)-2-bensopüraan)

AHTN (6-atsetüül-1,1,2,4,4,7-heksametüültetraliin).

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab deklaratsiooni, vajaduse korral koos valmistajate koostatud deklaratsioonidega, millest on näha, et toode ei sisalda loetletud aineid.

b) Kvaternaarseid ammooniumsooli, mis ei ole kiirelt biolagunevad, ei tohi kasutada toote koostises või selles sisalduvates segudes.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab tõendid kõikide kasutatud kvaternaarseid ammooniumsoolade biolagunevuse kohta.

c) Ohtlikud ained ja segud

Vastavalt määruse (EÜ) nr 66/2010 (ELi ökomärgise kohta) artikli 6 lõikele 6 ei sisalda toode ega ükski selle osa aineid (mis tahes vormis, kaasa arvatud nanovorm), mis vastavad järgmiste ohu- või riskilauseodega klassifitseerimise tingimustele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1272/2008 ⁽¹⁾ või nõukogu direktiivile 67/548/EMÜ, ⁽²⁾ ega sisalda aineid, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ⁽³⁾ artiklis 57. Alljärgnevad riskilused viitavad üldjuhul ainetele. Ensüümide ja lõhnaainete segude suhtes, mille puhul ei ole võimalik teavet saada, kohaldatakse siiski segude klassifitseerimise-eeskirju.

Ohulausete ja riskilauseete loetelu:

Ohulause ⁽¹⁾	Riskilause ⁽²⁾
H300 Allaneelamisel surmav	R28
H301 Allaneelamisel mürgine	R25
H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav	R65
H310 Nahale sattumisel surmav	R27
H311 Nahale sattumisel mürgine	R24
H330 Sissehingamisel surmav	R23;R26
H331 Sissehingamisel mürgine	R23
H340 Võib põhjustada geneetilisi defekte	R46
H341 Arvatavasti põhjustab geneetilisi defekte	R68
H350 Võib põhjustada vähktõbe	R45
H350i Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe	R49
H351 Arvatavasti põhjustab vähktõbe	R40
H360F Võib kahjustada viljakust	R60
H360D Võib kahjustada loodet	R61
H360FD Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet	R60-61
H360Fd Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	R60-63
H360Df Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust	R61-62
H361f Arvatavasti kahjustab viljakust	R62
H361d Arvatavasti kahjustab loodet	R63
H361fd Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	R62-63
H362 Võib kahjustada rinnaga toidetavat last	R64

⁽¹⁾ ELT L 353, 31.12.2008, lk 1.

⁽²⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

Ohulause (1)	Riskilause (2)
H370 Kahjustab elundeid	R39/23; R39/24; R39/25; R39/26; R39/27; R39/28
H371 Võib kahjustada elundeid	R68/20; R68/21; R68/22
H372 Kahjustab elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel	R48/25; R48/24; R48/23
H373 Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel	R48/20; R48/21; R48/22
H400 Väga mürgine veeorganismidele	R50
H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R50-53
H411 Mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R51-53
H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajalise toimega	R52-53
H413 Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet	R53
EUH059 Ohtlik osoonikihile	R59
EUH029 Kokkupuutel veega eraldub mürgine gaas	R29
EUH031 Kokkupuutel hapetega eraldub mürgine gaas	R31
EUH032 Kokkupuutel hapetega eraldub väga mürgine gaas	R32
EUH070 Silma sattumisel mürgine	R39-41
Ülitundlikkust põhjustavad ained	
H334: Sissehingamisel võib põhjustada allergiat, astma sümptomeid või hingamisraskusi	R42
H317: Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni	R43

(1) Nagu on sätestatud määruses (EÜ) nr 1272/2008.

(2) Nagu on sätestatud direktiivis 67/548/EMÜ.

Eespool esitatud nõuet ei kohaldata selliste ainete ja segude suhtes, mis muudavad töötlemisel oma omadusi (nt kaotavad oma bioloogilise kättesaadavuse, muutuvad keemiliselt), nii et kirjeldatud ohtu enam ei ole.

Erandid: kõnealust nõuet ei kohaldata järgmiste ainete ja segude suhtes:

Pindaktiivsed ained Sisaldus tootes < 25 % (*)	H400 Väga mürgine veeorganismidele	R 50
Lõhnaained	H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajalise toimega	R52-53
Ensüümid (**)	H334: Sissehingamisel võib põhjustada allergiat, astma sümptomeid või hingamisraskusi	R42
Ensüümid (**)	H317: Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni	R43
NTA (trinaatriumnitrolootriatsetaat) lisandina MGDAs (metüülglütsiindiatsetaat) ja GLDAs (dikarboksümetüülglutamihape) (***)	H351 Arvatavasti põhjustab vähktõbe	R40

(*) Protsendimäär tuleb jagada määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt kehtestatud korrutusteguriga.

(**) Sealhulgas valmististes sisalduvad stabilisaatorid ja muud lisaained.

(***) Sisaldus toormaterjalis alla 1,0 % juhul, kui kogusisaldus lõpptootes on alla 0,10 %.

Hindamine ja kontroll: taotleja teatab pädevale asutusele toote täpse koostise. Taotleja tõendab sellele kriteeriumile vastavust tootes olevate ainete puhul, esitades vähemalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 VII lisas täpsustatud teabe. Selline teave peab olema konkreetset aine sellise vormi kohta, kaasa arvatud nanovormid, mida on kasutatud tootes. Taotleja esitab deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta, lisades koostisainete loetelu ja ohutuskaardid vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisale toote ja kõigi koostisainete loetelu(de)s esitatud ainete kohta. Kontsentratsiooni piirmäärad esitatakse ohutuskaardil vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 31.

d) Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõike 1 kohaselt loetletud ained

Määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõike 6 kohast erandit väljajätmisest ei või kohaldada ainete puhul, mida käsitletakse väga ohtlike ainetena ning mis on kantud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikliga 59 ette nähtud loetellu ning mille sisaldus segudes on üle 0,010 massiprotsendi.

Hindamine ja kontroll: määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 kohasesse kandidaatainete loetellu kantud väga ohtlikuks peetavate ainete loetelu on järgmisel aadressil:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Viide loetelule esitatakse taotluse esitamise kuupäeva seisuga.

Kontsentratsiooni piirmäärad esitatakse ohutuskaardil vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 31.

e) Biotsiidid

- i) Tootes tohib olla üksnes toote säilitamiseks vajalikke biotsiide ning üksnes selleks vajalikus koguses. See ei kehti pindaktiivsete ainete kohta, millel võivad samuti olla biotsiididele iseloomulikud omadused.

Hindamine ja kontroll: kõikide lisatud säilitusainete kohta tuleb taotlejal esitada materjaliohutuskaartide koopiad koos teabega tootes kasutatud säilitusainete täpse koguse kohta. Säilitusainete valmistaja või tarnija peab esitama teabe vajaliku säilitusaine koguse kohta kõnealusel tootes.

- ii) Keelatud on pakendil või muul moel väita või vihjata, et tootel on mikroobivastane toime.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab pädevale asutusele igale pakenditüübile kantava teksti ja selle kujunduse ja/või iga pakenditüübi näidise.

- iii) Tootes koostisosana või sellesse lisatud segude koostisosana on lubatud biotsiidid, mida kasutatakse toote säilivuse tagamiseks ning millele on omistatud riskialused H410/R50-53 või H411/R51-53 vastavalt direktiivile 67/548/EMÜ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 1999/45/EÜ⁽¹⁾ või määrusele (EÜ) nr 1272/2008, kuid üksnes juhul, kui kõnealuste biotsiidide bioakumuleerumisvõime log Pow (oktanooli-vee jaotusteguri) väärtus on < 3,0 või kui nende katseliselt määratud biokontsentratsioonitegur (BCF) on ≤ 100.

Hindamine ja kontroll: kõikide biotsiidide kohta tuleb taotlejal esitada materjaliohutuskaartide koopiad koos töendusmaterjaliga biotsiidide kontsentratsiooni kohta lõpptootes.

Kriteerium 4. Lõhnaained

- a) Tootes ei tohi olla lõhnaaineid, mis sisaldavad nitromuskuseid või polütsükliisi muskuseid (nagu on täpsustatud kriteeriumis 3a).
- b) Iga tootele lisatava lõhnaaine valmistamisel ja/või käitlemisel tuleb järgida Rahvusvahelise Lõhnaainete Assotsiatsiooni (IFRA) tegevusjuhiseid. Tegevusjuhised on esitatud IFRA veebisaidil: <http://www.ifraorg.org>.
- c) Lõhnaained, mille suhtes määruses (EÜ) nr 648/2004 (detergentide kohta) (VII lisa) sätestatud deklareerimisnõuet ja mis ei ole juba kriteeriumi 3c kohaselt välja arvatud ning (muud) lõhnaained, millele on omistatud ohu-/riskialused H317/R43 (võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni) ja/või H334/R42 (sissehingamisel võib põhjustada allergiat, astma sümptomeid või hingamisraskusi), ei või esineda koguses ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm) aine kohta.
- d) Lõhnaaineid ei tohi kasutada kutselisele kasutajale ettenähtud käsinõudepesuvahendites.

⁽¹⁾ EÜT L 200, 30.7.1999, lk 1.

Hindamine ja kontroll: deklaratsioon kriteeriumi punktidele a, b ja d vastavuse kohta. Kriteeriumi c puhul esitab taotleja allkirjastatud vastavusdeklaratsiooni, kus on märgitud tootes sisalduvate lõhnaainete hulk. Taotleja esitab ka lõhnaaine valmistajalt saadud deklaratsiooni, kus on määratletud kõik need lõhnaaine koostisained, mis on loetletud nõukogu direktiivi 76/768/EMÜ⁽¹⁾ III lisa I osas, samuti riskilausetega R43/H317 ja/või R42/H334 hõlmatud (muude) ainete sisaldus.

Kriteerium 5. Söövitavad omadused

Toode ei tohi olla direktiivi 1999/45/EÜ kohaselt klassifitseeritud „söövitavaks” (C) seguks, millele on omistatud riskilause R34 või R35, ega määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt „nahale avaldatava toime 1. kategooriasse” kuuluvaks seguks.

Hindamine ja kontroll: pädevale asutusele esitatakse täpsed kontsentratsioonid nii toote kui ka sellele lisatud segude koostisesse kuuluvate ainete kohta, mis direktiivi 1999/45/EÜ kohaselt on klassifitseeritud „söövitavaks” (C) ja millele on omistatud riskilause R34 või R35 või mis on määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt klassifitseeritud „nahale avaldatava toime 1. kategooriasse” kuuluvaks seguks, ning materjaliohutuskartide koopiad.

Kriteerium 6. Pakendamisnõuded

- Põhikonteinerites kasutatud plastid tuleb märgistada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 1994. aasta direktiivile 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta⁽²⁾ või standardi DIN 6120 1. ja 2. osale koostoimes standardi DIN 7728 1. osaga.
- Kui esmane pakend on valmistatud ringlussevõetud materjalist, peab pakendil olev sellekohane viide olema kooskõlas ISO standardiga nr 14021 („Ökomärgised ja keskkonnavalused avaldused – oma väited (II tüüpi kohased ökomärgised”).
- Plastpakendi koosseisus võib kasutada üksnes selliseid ftalaate, mille riskihindamine on taotluse esitamise ajaks läbi viidud ja mida ei ole liigitatud kriteeriumi 3c alla kuuluvaks.
- Esmase pakendi massi/kasulikkuse suhe (WUR) ei tohi ületada järgmisi väärtusi:

Tooteliik	WUR
Enne kasutamist veega lahjendatavad käsinõudepesuvahendid	1,20 g pakkematerjali liitri kasutuslahuse (nõudepesuvesi) kohta

Massi/kasulikkuse suhe arvutatakse üksnes esmase pakendi kohta (sealhulgas korgikapslid, korgid ja käsipumbad/pihustid), kasutades järgmist valemit:

$$WUR = \Sigma((W_i + U_i)/(D_i * r_i)),$$

kus

W_i = esmase pakendi (i) mass (g), kaasa arvatud etikett, kui see on olemas.

U_i = ringlussevõtmata (toormel põhineva) materjali mass (g) esmases pakendis (i). Kui ringlussevõetud materjali osakaal esmases pakendis on 0 %, siis $U_i = W_i$.

D_i = esmases pakendis (i) sisalduvate funktsionaalsete mahuannuste arv (= valmistaja poolt ühe liitri pesuvee valmistamiseks soovitatud annuste arv).

r_i = ringlussevõtu kordade arv, st kui mitu korda esmast pakendit (i) kasutatakse samal otstarbel taaskasutamise- või täitmissesteemi kaudu ($r_i = 1$, kui pakendit ei taaskasutata samal otstarbel). Pakendi taaskasutamise korral määratakse ringlussevõtu kordade arvaks 1, v.a juhul, kui taotleja suudab tõendada suuremat arvu.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab pädevale asutusele toote massi/kasulikkuse suhtarvu arvutused ning deklaratsiooni kõnealuse kriteeriumi igale osale vastavuse kohta. Kriteeriumi c puhul esitab taotleja täidetud ja allkirjastatud vastavusdeklaratsiooni.

Kriteerium 7. Kasutuskõlblikkus

Toode peab olema kasutuskõlblik ja vastama tarbijate vajadustele.

Puhastusvõime ja -tõhusus peavad olema samaväärsed või paremad kui allpool täpsustatud tavadetergendil.

⁽¹⁾ EÜT L 262, 27.9.1976, lk 169.

⁽²⁾ EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10.

Hindamine ja kontroll: puhastusvõimet ja -tõhusust tuleb katsetada küllaldase ja põhjendatud laboratoorse katsega ja selle kohta aruanne koostada täpselt määratletud parameetrite kohaselt vastavalt raamistikule „Framework for testing the performance of hand dishwashing detergents” (raamistik käsinõudepesuvahendite toimivuse hindamiseks), mis on esitatud järgmisel veebilehel:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/hand_dishwashing_detergents_en.htm.

Tavadetergent on kehtestatud IKW toimivuse katses „Recommendation for the quality assessment of the cleaning performance of hand dishwashing detergents” (soovitus käsinõudepesuvahendite puhastustoime kvaliteedi hindamise kohta) (SÖFW-Journal, 128, 5, lk 11–15, 2002), kohandusega, et tõhususkatses lisatakse võrdlusdetergenti 2,5 ml 5 l vee kohta.

IKW toimivuse katse „Recommendation for the quality assessment of the cleaning performance of hand dishwashing detergents” (SÖFW-Journal, 128, 5, lk 11–15, 2002) meetodit võib kohaldada nimetatud kohandusega ning selle saab alla laadida järgmiselt veebisaidilt: http://www.ikw.org/pdf/broschueren/EQ_Handgeschirr_e.pdf.

Kriteerium 8. Kasutusjuhend

Toote pakendil esitatakse järgmine teave.

- a) „Ärge peske nõusid voolava vee all, vaid pange nõud vette ning kasutage nõudepesuvahendit soovitatud koguses” (või samaväärne tekst).
- b) Teave soovitatud annuse kohta peab olema pakendil esitatud küllaldase suurusega ja nähtaval taustal. Tuleb öelda kohta, mitu milliliitrit (ja teelusikatait) toodet tuleb kasutada viie liitri nõudepesuvee valmistamiseks, et pesta „määr-dunud” ja „vähem määrdundud” nõusid.
- c) Soovitatav on öelda, mitmeks nõudepesukorraks peaks jätkuma ühest pudelist, kuid see ei ole kohustuslik.

Selle arvutamiseks jagatakse toote pakendis olev kogus annusega, mis kulub selleks, et valmistada viis liitrit pesuvett määrdundud nõude pesemiseks.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab toote pakendi näidise koos märgisega, samuti deklaratsiooni kõnealuse kriteeriumi kõigile osadele vastavuse kohta.

Kriteerium 9. ELi ökomärgisel esitatav teave

Tekstiväljaga vabatahtlikul märgisel peab olema järgmine tekst:

- „— nõrk mõju veeorganismidele,
- sisaldab vähem ohtlikke aineid,
- tekib vähem pakendijäätmeid,
- selge kasutusjuhend.”

Juhised tekstiväljaga vabatahtliku märgise kasutamise kohta on esitatud „Ökomärgise kasutamisujuhendis” järgmisel veebi-saidil: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab märgise näidise ja deklaratsiooni kõnealusele kriteeriumile vastavuse kohta.

I liide

Detergentide koostisainete andmebaas (DID loend)

DID loend (A-osa) sisaldab teavet detergentide koostisse kuuluvate koostisainete mürgise mõju kohta veekeskkonnale ja nende biolagunevuse kohta. Loend sisaldab teavet suure hulga pesemis- ja puhastusvahendites sisalduvate ainete mürgisuse ja biolagunevuse kohta. Loend ei ole ammendav, kuid DID loendi B-osas on esitatud suunised, kuidas määrata kindlaks koostisaine parameetrid (nt mürgisustegur (TF) ja lagunevustegur (DF), mida kasutatakse kriitilise lahjendusemäära arvutamiseks) juhul, kui kõnealune aine ei ole kantud DID loendisse. See loetelu on vaid üldine teabeallikas ja DID loendisse kuuluvad ained ei ole ELi ökomärgisega toodetes kasutamiseks automaatselt heaks kiidetud. DID loend (A- ja B-osa) on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm.

Kui puuduvad andmed aine mürgise mõju kohta veekeskkonnale ja selle biolagunevuse kohta, võib selle mürgisusteguri ja lagunevusteguri hindamiseks kasutada samalaadseid aineid (struktuurianalooge). ELi ökomärgiseid väljastav pädev asutus peab sellise struktuurianaloo valiku heaks kiitma. Alternatiivselt võib kohaldada halvimat stsenaariumi, kasutades allpool esitatud parameetreid:

Halvim stsenaarium:

Koostisaine	Äge mürgisus			Krooniline mürgisus			Lagunduvus		
	LC ₅₀ /EC ₅₀	SF _(äge)	TF _(äge)	NOEC (*)	SF _(krooniline) (*)	TF _(krooniline)	DF	Aeroobne	Anaeroobne
„Nimetus”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Kui sobivaid andmeid kroonilise mürgisuse kohta ei leitud, on need veerud tühjad. Sellisel juhul loetakse TF_(krooniline) võrdseks TF_(ägedaga).

Kiire biolagunevuse dokumenteerimine

Kiire biolagunevuse dokumenteerimiseks kasutatakse järgmisi katsemeetodeid.

1) Kuni 1. detsembrini 2010 ja üleminekuperioodi vältel alates 1. detsembrist 2010 kuni 1. detsembrini 2015:

direktiivis 67/548/EMÜ, eelkõige selle V lisa osas C4 sätestatud katsemeetodid kiire biolagunevuse dokumenteerimiseks või nendega samaväärsed OECD 301 A–F või ISO katsemeetodid.

Kümnepäevase akna põhimõtet pindaktiivsete ainete suhtes ei kohaldata. Vastuvõetavuse künnis on 70 % määrase (EÜ) nr 440/2008 kohaste meetodite C.4-A ja C.4-B (ja nendega samaväärsete OECD 301 A ning E või ISO katsemeetodite) puhul ning 60 % meetodite C.4-C, C.4-D, C.4-E ja C.4-F (ja nendega samaväärsete OECD 301 B, C, D ning F või ISO katsemeetodite) puhul.

2) Pärast 1. detsembrist 2015 ja üleminekuperioodi vältel alates 1. detsembrist 2010 kuni 1. detsembrini 2015:

määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud katsemeetodid.

Anaeroobse biolagunevuse dokumenteerimine

Standardkatse anaeroobse lagunduvuse määramiseks tehakse katsemeetodiga EN ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni 1988), OECD 311 või muu samaväärse katsemeetodiga, kusjuures nõutav täieliku lagunduvuse määr anaeroobsetes tingimustes on 60 %. Selle dokumenteerimiseks, et aine 60 % lagunduvuse määr anaeroobsetes tingimustes on saavutatud, võib kasutada ka vastava anaeroobse keskkonna tingimuste modelleerimist.

Ekstrapolatsioonide tegemine DID loendisse mittekuuluvate ainete kohta

Kui koostisaine ei ole kantud DID loendisse, võib anaeroobse biolagunevuse dokumenteerimiseks toimida järgmiselt:

1) kasutatakse mõistlikku ekstrapoleerimist. Ühe lähiteiniga saadud tulemusi kasutatakse selle ainega struktuuripoolset analoogilise pindaktiivse aine täieliku anaeroobse biolagunevuse määramiseks ekstrapoleerimise abil. Kui teatava pindaktiivse aine (või homologide grupi) puhul on DID loendi andmetega tõendatud, et aine on anaeroobselt biolagunev, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt C12-15 A 1–3 EO sulfaat [DID nr 8] on anaeroobsetes tingimustes biolagunev, järelikult võib oletada, et ka C12-15 A 6 EO sulfaat on samamoodi anaeroobselt biolagunev). Kui teatava pindaktiivse aine anaeroobne biolagunduvus on tõendatud sobiva katsemeetodi abil, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt

kirjanduse andmeid, mis kinnitavad alküülestrite ammooniumsoolade gruppi kuuluvate pindaktiivsete ainete biolagunduvust, võib kasutada ka muude alküülalähela(te)s estersidemeid sisaldavate kvaternaarseste ammooniumsoolade samalaadse anaeroobse biolagunevuse dokumenteerimiseks);

- 2) tehakse anaeroobse lagunduvuse sõelkatse. Kui uus katsetamine on vajalik, tehakse sõelkatse, kasutades meetodit EN ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni 1988), OECD 311 või mõnda muud samaväärset meetodit;
 - 3) tehakse lagunduvuse katse väikese annusega. Kui on vaja uusi katseid, kuid sõelkatsete puhul esineb eksperimentaalseid raskusi (nt lagunemise aeglustumine uuritava aine mürgisuse tõttu), korratakse katset pindaktiivse aine väikese annusega, kusjuures lagunemist jälgitakse ^{14}C -mõõtmismeetodil või keemiliste analüüside abil. Väikese annuse katse puhul võib kasutada meetodit OECD 308 (august 2000) või mõnda muud samaväärset meetodit.
-